

**Lahden ammattikorkeakoulu
Sosiaali- ja terveysalan laitos**

Erikoistumisopinnot

Kevät 2006

Sosiaalialan erikoistumisopinnot

ERITYISKASVATUS 30 OP

Koulutuksen tavoitteena on antaa ajankohtaista tietoa varhaiskasvatukseen liittyvistä erityiskysymyksistä sekä valmiuksia kohdata tukea tarvitsevia lapsia ja vanhempia.

Opetuksen lähtökohtana on aikuisen oppijan itseohjautuvuus ja vastuu omasta oppimisestaan. Toteutuksessa annetaan tilaa kokemuksellisuudelle ja dialogisuudelle. Opinnot rakentuvat siten, että ne voidaan liittää omasta työstä nouseviin kysymyksiin.

Erikoistumisopinnot muodostuvat yleisistä opinnoista, joihin sisältyy johdatus erityiskasvatuksen yhteiskunnalliseen taustaan sekä lapsen kehitykseen ja oppimiseen, erityiskysymyksiä käsittelevistä ammatillisista opinnoista sekä kehittämishankkeesta ja siihen liittyvistä projektiopinnoista.

Opinnot kestävät noin vuoden ja ne toteutetaan päivä-/monimuoto-opintoina.

Opintojen rakenne

Erityiskasvatus		Σ
PERUSOPINNOT 7 OP		7
08JOHDOP05	Johdatus opintoihin	1
08ERI05	Erityiskasvatuksen yhteiskunnallinen tausta	1,5
08LAPKEH05	Lapsen kehitys ja oppiminen	4,5
AMMATILLISET OPINNOT 14 OP		14
08NORPOI05	Normaali ja poikkeava kielen ja puheen kehitys	3
08SOSEMO05	Sosioemotionaaliset vaikeudet	3
08PUHTUK05	Puhetta tukeva ja korvaava kommunikointi	2
08ERITYIS05	Erityiskasvatuksen erityiskysymyksiä	6
ERIKOISTUMISTYÖ 9 OP		9
08 PROOPINNO	Projekti- ja kehittämistyön metodiopinnot	1,5
08ERITYÖ05	Erikoistumistyö	7,5
ERIKOISTUMISOPINNOT YHTEENSÄ 30 OP		30

PERUSOPINNOT 7op

08JOHDOP05 JOHDATUS OPINTOIHIN 1 OP

Sisältö

Orientaatio opintoihin

Oman oppimisen suunnittelu ja henkilökohtainen opiskelusuunnitelma

Tiedonhankinta

Suoritustapa ja arviointi

Luennot ja oppimistehtävä. Arviointi hyväksytty/hylätty.

Opiskelumateriaali

Hakkarainen, K., Lonka, K. & Lipponen, L.1999. Tutkiva oppiminen. Älykkään toiminnan rajat ja niiden ylittäminen. WSOY, Porvoo, Helsinki, Juva.

Niikko, A. 2000. Portfolio oppimisen avartajana, Tammi, Helsinki.

08ERIT05 ERITYISKASVATUKSEN YHTEISKUNNALLINEN TAUSTA 1,5 OP

Tavoitteet ja sisältö

Tavoitteena on, että opiskelija perehtyy kasvatuskulttuurin muutokseen ja sen vaikutuksiin lasten ja perheiden elämään sekä ymmärtää nykytilanteesta nousevan erityiskasvatuksen tarpeen ja tehtävän

- Kasvatuskulttuurin muutos ja erityiskasvatuksen tarve
- Mitä on olla lapsi ja kasvattaja nykyisin?
- Erityiskasvatuksen palveluparadigmat
- Lääketieteellisestä mallista vammaisuuden sosiaaliseen malliin

Suoritustapa ja arviointi

Luennot ja oppimistehtävä. Arviointi hyväksytty/hylätty.

Opiskelumateriaali

Alasuutari, M. 2003. Kuka lasta kasvattaa. Tammerpaino. Tampere.

Malm M., Matero, M., Repo, M. & Talvela, E-L. 2004. Esteistä mahdollisuuksiin. Vammaistyön perusteet. Wsoy, Porvoo, sivut: 9-67.

08LAPKEH05 LAPSEN KEHITYS JA OPPIMINEN 4,5 OP

Tavoitteet ja sisältö

Opiskelija perehtyy lapsen normaaliin ja poikkeavaan kielen kehitykseen, kielen kehityksen tukemiseen sekä poikkeavan kielellisen kehityksen kuntouttamisen menetelmiin.

- Minuuden kehittyminen
- Varhaislapsuuden keskeiset kehitystehtävät
- Varhainen vuorovaikutus
- Neuropsykologinen näkökulma
- Erilaisia näkökulmia oppimiseen
- Oppimisympäristö

Suoritustapa ja arviointi

Luennot, seminaari ja oppimistehtävät. Arviointi hyväksytty/hylätty.

Opiskelumateriaali

Lyytinen, H. (toim). 1995. Näkökulmia kehityspsykologiaan: kehitys kontekstissään. WSOY, Porvoo.

Sinkkonen, Jari & Kalland, Mirjam (toim.) 2001. Varhaiset ihmissuhteet ja niiden häiriintyminen. WSOY, Helsinki.

Niemelä, Pirkko, Siltala, Pirkko & Tamminen, Tuula 2003. Äidin ja vauvan varhainen vuorovaikutus. WSOY, Juva.

Muu materiaali sovitaan opintojakson alussa.

AMMATTILLISET OPINNOT 14 OP

08NORPOI05 NORMAALI JA POIKKEVA KIELEN JA PUHEEN KEHITYS 3 OP

Tavoitteet ja sisältö

Opiskelija perehtyy lapsen normaaliin ja poikkeavaan kielen kehitykseen, kielen kehityksen tukemiseen sekä poikkeavan kielellisen kehityksen kuntouttamisen menetelmiin.

Normaali kielen kehitys

Poikkeava kielen kehitys ja kuntouttamisen muotoja

Suoritustapa ja arviointi

Luennot ja esseetehtävä. Arviointi hyväksytty/hylätty.

Opiskelumateriaali

Sovitetaan opintojakson alussa.

08SOSEMO05 SOSIOEMOTIONAALISET VAIKEUDET 3 OP

Tavoitteet ja sisältö

Tavoitteena on että opiskelija ymmärtää lasten sosioemotionaalisiin vaikeuksiin yhteydessä olevia tekijöitä, ilmenemismuotoja ja kuntoutuksen käytäntöjä.

Masentunut lapsi

Aggressiivinen käyttäytyminen

Suoritustapa ja arviointi

Luennot ja esseetehtävät. Arviointi hyväksytty/hylätty.

Opiskelumateriaali

Sovitetaan opintojakson alussa.

08PUHTUK05 PUHETTA TUKEVA JA KORVAAVA KOMMUNIKOINTI 2 OP

Tavoitteet ja sisältö

Opiskelija tuntee erilaisia kielellisiä oppimisvaikeuksia ja kykenee yksin ja työryhmässä lapsen ja perheen tukena käyttämään arvioinnin pohjalta suunniteltuja erilaisia puhetta tukevia ja korvaavia kommunikaatiomenetelmiä.

Puhetta tukevia ja korvaavia kommunikaatiomenetelmiä
Leikin merkitys puhetta tukevien ja korvaavien kommunikaatiotaitojen harjoittelemisessa ja kommunikaatioympäristön luomisessa

Suoritustapa ja arviointi

Luennot ja oppimistehtävä. Arviointi hyväksytty/hylätty.

Opiskelumateriaali

Siiskonen, T., Aro, T. & Ketonen, R. (toim.) 2003. Joko se puhuu? Kielenkehityksen vaikeudet varhaislapsuudessa. PS-kustannus.

08ERITUIS05 ERITYISKASVATUKSEN ERITYISKYSYMYKSIÄ 6 OP

Tavoitteet ja sisältö

Opiskelija saa tietoa ja tukea kohdata ja ohjata kehityksessään ja/tai oppimisessaan erityistarpeita omaavia lapsia. Opiskelija perehtyy lastensuojelutyön kokonaisuuteen: kasvuoloihin vaikuttaminen, kasvatuksen tukeminen ja perhe- ja yksilökohtainen lastensuojelutyö.

Lastensuojelun kysymykset päivähoitossa

Päivähoidon perhetyö

Toiminnalliset menetelmät

Suoritustapa ja arviointi

Luennot, oppimistehtävät, harjoitukset, benchmarking-käynnit. Arviointi hyväksytty/hylätty.

Opiskelumateriaali

Lastensuojelulainsäädäntö

Erilaiset artikkelit ja muu erikseen sovittava materiaali.

ERIKOISTUMISTYÖ 9 OP

08PROKEH05 PROJEKTI- JA KEHITTÄMISTYÖN METODIOPINNOT 1,5 OP

Tavoitteet ja sisältö

Opiskelija perehtyy tutkivaan ja kehittävään työöteeseen sekä projektityöskentelyyn. Opiskelija saa valmiuksia oman erikoistumistyön suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin.

Suoritustapa ja arviointi

Luennot, erikoistumistyöhön liittyvän suunnitelman laatiminen, opponointi ja esittäminen. Hyväksytty/hylätty

Opiskelumateriaali

Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara P. 2004. Tutki ja kirjoita. Tammi. Helsinki

Ruuska, K. 2001. Projekti hallintaan. Talentum Media Oy. Jyväskylä

Mäkisalo, M. 2003. Yhdessä onnistumme. Opas työyhteisön kehittämiseen ja hyvinvointiin. Tammer-Paino Oy. Tampere.

08ERITY05 ERIKOISTUMISTYÖ 7,5 OP

Tavoitteet ja sisältö

Tavoitteena on, että opiskelija tunnistaa erityiskasvatuksen alueelta nousevia kehittämiskohteita. Opiskelija toteuttaa omaan työhönsä liittyvän erikoistumistyön. Opiskelija osaa soveltaa tutkittua tietoa oman työn kehittämisessä.

Opiskelija osaa arvioida erikoistumistyön eri tahoille tuottamaa hyötyä.

- oman erikoistumistyön toteuttaminen

Suoritustapa ja arviointi

Omaan työhön liittyvän ja/tai työelämän tarpeista nousevan kehittämistehtävän tekeminen. Kehittämistehtävä voi muodoltaan olla monenlainen (esim. tutkimus, projekti, tuote) Erikoistumistyö tehdään pareittain tai ryhmässä.

Työskentely edellyttää ohjauksen hyödyntämistä. Työ raportoidaan kirjallisesti noudattaen tieteellisen kirjoittamisen periaatteita. Hyväksytty suoritus edellyttää oman erikoistumistyön esittämistä (posterit) sekä toisen valmiin erikoistumistyön kirjallista opponointia.

Erikoistumistyö arvioidaan asteikolla hyväksytty/hylätty.

Opiskelumateriaali

Materiaali sovitaan erikseen.

Fysioterapian erikoistumisopinnot IKÄÄNTYVIEN FYSIOTERAPIA

Opintojen rakenne

Opinnot	Suoritusvuosi		
	1	2	Σ
YLEISET OPINNOT 6 OP	6		6
08OPOH06 Opintojen ohjaaminen	1		
08GERO06 Gerontologia	5		
AMMATILLISET OPINNOT 15 OP	15		15
08IKFTLII06 Ikääntyvien liikkumis- ja toimintakyvyn arviointi ja harjoittaminen	10		
08IKFTOH06 Ikääntyvien fysioterapeuttinen ohjaaminen	5		
ERIKOISTUMISTYÖ 9 OP	9		9
08ERIK-IK06 Erikoistumistyö	9		
ERIKOISTUMISOPINNOT YHTEENSÄ 30 OP	30		

Opetussuunnitelmasta tulee tarkempi versio haku-aikaan mennessä.

Fysioterapian erikoistumisopinnot TUKI- JA LIIKUNTAELIMISTON TOIMINTAKYKYÄ EDISTÄVÄ FYSIOTERAPIA (30 op) -Maitland lähestymistapa

Erikoistumisopintojen tavoitteena on kehittää fysioterapeutin valmiuksia toimia tuki- ja liikuntaelimistön ongelmissa ja ennaltaehkäisyssä fysioterapian asiantuntijana. Tähän pyritään syventämällä henkilökohtaisen opetus-suunnitelman avulla omaa fysioterapian erityisosaamista näillä alueilla. Tavoitteena on myös kehittää tuki- ja liikuntaelimistön fysioterapiaa opiskelijan työyhteisössä soveltamalla alan uusinta teoreettista tietoa. Keskeiset opintokokonaisuudet:

YLEISET OPINNOT 7 OP		7	7
08OMIEN05	Omien oppimisvalmiuksien kehittäminen	2	
08TIE06	Tiedonkäsittelytaitojen kehittäminen	3	
08TULEAN06	Biomekaniikka, kuormitusfysiologia ja terapeuttinen harjoittelu	2	
AMMATILLISET OPINNOT 16 OP			16
08BIO06	Biomekaniikan ja terapeuttisen harjoittelun syventäminen tuki- ja liikuntaelin ongelmissa	3	
08TOIM06	Toimintakyvyn analysoinnin kehittäminen	2	
08MOTOR-05	Motorinen oppiminen ja ohjaaminen fysioterapiassa	3	
08VAL-SYV06	Valinnaiset syventävät opinnot: tarjottavista opinnoista henkilökohtaisen opetussuunnitelman mukaisesti	8	
ERIKOISTUMISTYÖ 7 OP		7	7
08ERTULE06	Erikoistumistyö		
ERIKOISTUMISOPINNOT YHTEENSÄ 30 OP		30	

Opetussuunnitelmaan tulee tarkennuksia hakuaikaan mennessä.

Sosiaali- ja terveystieteiden erikoistumisopinnot AKTIVOIVA VANHUSTYÖ 30 OP

Suomalainen yhteiskunta ikääntyy. Tämä ei ole sinänsä kielteinen ilmiö, koska kehityksen takana on muun muassa pitkään kestänyt keskimääräisen eliniän piteneminen ja sitä tukenut yleisen hyvinvoinnin kasvu. Eliniän piteneminen on suuri yhteiskunnallinen voitto. Valtaosa ikäihmisistä elää elämänsä itsenäisesti ilman apua ja hoivaa. Monet heistä osallistuvat merkittävällä tavalla hoivan tarjoamiseen läheisilleen ja omaisilleen. Edellä kuvattu myönteinen yhteiskunnallinen ilmiö tuo kuitenkin haasteita kaikelle ikääntyvien hyvää elämää tukevalle toiminnalle ja myös vanhustyölle sekä sen koulutukselle. Ammattikorkeakoulun vanhustyön erikoistumisopinnot erityisenä tehtävänä on kouluttaa työelämään työhönsä sitoutuneita kehittäjiä, joilla on valmiuksia tukea työyhteisöään jatkuvaan kehittämiseen ja oman työnsä vahvaan arvostamiseen.

Erikoistumisopinnot termi "aktivoiva" viittaa ikääntyneiden ihmisten omiin mahdollisuuksiin vaikuttaa asemaansa yhteiskunnassa sekä osallisuuteen palvelujen kehittämisessä. Käsite aktivoiva liittyy myös iäkkään henkilön monipuoliseen toimintakykyyn ja hyvän voimien tukemiseen sekä edistämiseen. Edelleen termillä viitataan ikääntyneiden henkilöiden kanssa työskentelevien mahdollisuuksiin vaikuttaa vanhuspolitiikkaan ja toimia oman työnsä aktiivisina innovoijina sekä kehittäjinä.

Erikoistumisopinnot tavoitteena on, että opiskelija lisää ymmärrystään vanhustyön etiikasta ja ikääntymisen monimuotoisesta luonteesta. Opiskelija lisää valmiuksiaan arvioida iäkkäiden ihmisten kokonaistilanteita sekä tukea heidän terveyttään, toimintakykyään ja hyvin vointiaan asiakaslähtöisesti hyödyntäen tutkittua tietoa, moniammatillista työtapa ja voimavarojen lähtöisyyttä. Tavoitteena on, että opiskelija hahmottaa vanhustyön ohjaus- ja palvelujärjestelmän sekä erityisesti sen kehittämiskohteet. Erikoistumistyön tavoitteena on kehittää opiskelijan oman työyksikön ikääntyneiden ihmisten hoitotyötä ja yleensä vanhustyön kehittämisosaamista.

Opinnot	Suoritusvuosi		
	1	2	Σ
YLEISET OPINNOT 3 OP	3		3
Oppimisvalmiuksien tukeminen			
08AMKEH06 Ammatillinen kehittyminen	2		
08TIEDH06 Tiedonhankinta	1		
AMMATILLISET OPINNOT 15 OP	15		15
Vanhustyön kehystekijät			
08VANMONI Vanhenemisen monimuotoisuus	3		
08VANOHO6 Vanhustyön ohjaus, palvelut ja johtaminen	2		
Vanhustyön työmuodot			
08AKTMEN05 Aktivoivat ikääntyneiden ihmisten hyvin vointia ja toimintakykyä edistävät työmuodot	6		
08INDEM06 Inhimillinen dementia-työ	2		
08UUSIA06 Uusia näkökulmia kuolevan vanhuksen tukemiseen	2		
ERIKOISTUMISTYÖ / PROJEKTITYÖ 12 OP	12		12
Työmuotojen uudistaminen			
08PROMET06 Projektityön metodiopinnot	3		
08PROJ06 Projektityö	9		
ERIKOISTUMISOPINNOT YHTEENSÄ 30 OP	30		

YLEISET OPINNOT 3 OP

Oppimisvalmiuksien tukeminen 3 op

06AMKEH06 AMMATILLINEN KEHITTYMINEN 2 OP

Tavoitteet ja sisältö

Tavoitteet ja sisältö

Opiskelija orientoituu erikoistumisopintoihin sekä oman oppimisensa tiedostamiseen, suunnitteluun ja arviointiin.

Opiskelija laatii oman opiskelusuunnitelmansa.

- oman opiskelun suunnittelu
- portfolio jatkuvan ammatillisen kehittymisen välineenä

Suoritustapa ja arviointi

Osallistuminen lähiopiskeluun, henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman laatiminen, oppimispäiväkirjan kirjoittaminen ja oman portfolioon tuottaminen.

Arviointi hyväksytty / hylätty.

Opiskelumateriaali

Niikko, A. 2001. Portfolio oppimisen avartajana. Tammi. Helsinki.

Paane-Tiainen, T. 2001. Oppijaksi aikuisena. Edita. Helsinki.

Otala, L. 2001. Osajana opintiaikaa. Opas elinikäisen oppimisen matkalle. WSOY. Porvoo.

08TIEDH06 TIEDONHANKINTA 1 OP

Tavoitteet ja sisältö

Opiskelija löytää monipuolista oman alansa tietoa eri tietolähteistä sekä käyttää teoreettista tietoa itsensä ja oman työnsä kehittämiseen.

- tiedonhaku eri tietokannoista
- lähdekritiikki

Suoritustapa ja arviointi

Osallistuminen tiedonhankinnan lähiopiskeluun sekä harjoitusten tekeminen ja tietokeskuksen tiedonhankinnan kokeen suorittaminen. Arviointi hyväksytty / hylätty.

Opiskelumateriaali

Heikkinen, R., Agander, A., Ijäs, E. & Laitinen, M. 1998. Tiedonhakijan teho-opas. Teknolit. Jyväskylä.

Halonen, J. 1998. Tiedonhakijan opas. Satakunnan ammattikorkeakoulu. Pori.

Elomaa, L. & Mikkola, H. 2004. Näytön jäljillä - tiedonhaku näyttöön perustuvassa hoitotyössä.

Turun ammattikorkeakoulun oppimateriaaleja 12. Turun ammattikorkeakoulu. Turku.

AMMATILLISET OPINNOT 15 OP

Vanhustyön kehystekijät 5 op

08VANMONI06 VANHENEMISEN MONIMUOTOISUUS 3 OP

Tavoitteet ja sisältö

Tavoitteena on, että opiskelija vahvistaa eettistä herkkyyttään ja päätöksentekotaitoaan. Opiskelija syventää tietoisuuttaan vanhuskäsityksen merkityksestä yhteiskunnassa ja ikääntyvien hoitotyössä. Opiskelija lisää ymmärrystään vanhenemisprosesseista ja päivittää geriatrian tietonsa.

- ikääntyvien hoitotyön etiikka
- ikääntymisprosessit
- ikääntyvien asema ja osallistumismahdollisuudet
- iäkkäiden sairaudet ja hoito

Suoritustapa ja arviointi

Lähiopiskelu, kirjallinen tehtävä ja seminaarit.

Arviointi hyväksytty / hylätty.

Opiskelumateriaali

Heikkinen, E. & Tuomi, J. 2000. Suomalainen elämäntapa. Tammi. Helsinki.

Kankare, H. & Lintula, H. (toim.) 2005. Vanhuksen äänen kuuleminen. Tammi. Helsinki.

Leino-Kilpi, H. & Välimäki, M. 2004. Etiikka Hoitotyössä. WSOY. Porvoo.

Sankari, A. & Jyrkämä, J. (toim.) 2001. Lapsuudesta vanhuuteen - iän sosiologiaa. Vastapaino. Tampere.

Raitanen, T., Hänninen, T., Pajunen, H. & Suutama, T. (toim.) 2004. Geropsykologia. Vanheneminen ja vanhuuden psykologia. WSOY. Porvoo.

Tilvis, R., Hervonen, A., Jäntti, P., Lehtonen, A. & Sulkava, R. (toim.) 2001. Geriatria. Duodecim.

08VANOHO6 VANHUSTYÖN OHJAUS, PALVELUT JA JOHTAMINEN 2 OP

Tavoitteet ja sisältö

Opiskelija syventää tietoaan ja ymmärrystään vanhuspolitiikasta sekä vanhustyön ohjaus- ja palvelujärjestelmästä. Opiskelija tuottaa uusia ideoita järjestelmän kehittämiseksi ja perehtyy yrittäjyyteen vanhustyössä. Opiskelija lisää ymmärrystään vanhustyön johtamisesta.

- vanhuspolitiikka
- vanhustyön ohjaus- ja palvelujärjestelmän kehittämisen haasteet
- yrittäjyys vanhustyössä
- johtaminen vanhustyössä

Suoritustapa ja arviointi

Lähiopiskelu ja kirjallinen tehtävä.

Arviointi hyväksytty / hylätty

Opiskelumateriaali

Miettinen, S. 2000. Itsensä johtaminen sosiaali- ja terveysalalla. WSOY. Helsinki.

Rissanen, S. & Sinkkonen, S. 2005. Hoivayrittäjyys. PS-kustannus. Jyväskylä.

Tenhunen, L. 2005. Yrittäminen sosiaali- ja terveysalalla. Yrityssanoma Oy. Järvenpää.

Vanhustyön työmuodot 10 op

08AKMEN06 AKTIVOIVAT IKÄÄNTYNEIDEN IHMISTEN HYVINVOINTIA JA TERVEYTTÄ EDISTÄVÄT TYÖMUODOT 6 OP

Tavoitteet ja sisältö

Opiskelija perehtyy ikääntyneiden terveyden ja toimintakyvyn arvioinnin apuvälineisiin sekä niiden kriittiseen arviointiin. Opiskelija paneutuu iäkkäiden henkilöiden asiakas- ja voimavaralähtöisen kuntoutumisen tukemiseen. Opiskelija kehittyy yhteistyössä iäkkään henkilön kanssa ja ymmärtää perheen sekä yhteisön merkityksen iäkkään henkilön terveydelle ja hyvin voinnille. Opiskelija kehittää luovuuttaan, rohkeuttaan ja oman persoonansa käyttöä vanhustyössä. Opiskelija paneutuu iäkkään henkilön arkielämästä selviytymisen edistämiseen tämän päivän elin- ja hoitoympäristöissä.

- Iäkkäiden ihmisten terveyden ja hyvän voinnin hahmottelua
- Iäkkäiden perusterveyden sekä hyvin voinnin tukeminen ja edistäminen
- Iäkkäiden ihmisten toimintakyvyn tukeminen ja edistäminen sekä kuntoutumista auttava työote
- Iäkkäiden ihmisten sosiaalisten suhteiden tukeminen, perhehoitotyö ja yhteisötyö
- Iäkkäiden ihmisten kotona elämistä tukevat työtavat
- Geronteknologian hyödyntäminen vanhustyössä
- Iäkkäiden ihmisten seksuaaliterveyden mahdollistuminen
- Iäkkäiden ihmisten mielenterveyden tukeminen ja edistäminen
- Iäkkäiden ihmisten lääkehoito hoitotyön näkökulmasta
- Ilmaisulliset ja luovat työmuodot vanhustyössä
- Moniammatillinen työtapa vanhustyössä
- Laatu työ vanhustyössä

Suoritustapa ja arviointi

Lähiopiskelu, kirjalliset tehtävät, seminaarit ja opintokäynnit.

Arviointi hyväksytty / hylätty.

Opiskelumateriaali

Backman, K. 2001. Kotona asuvien ikääntyneiden itsestä huolenpito. Hoitotieteen ja terveydenhallinnon laitos. Oulun yliopisto. Oulu.

Isoherranen, K. 2005. Moniammatillinen yhteistyö. WSOY. Porvoo.

Kivelä, S-L. 2004. Vanhusten lääkehoito. Tammi. Helsinki.

Marin, M. & Hakonen, S. (toim.). Seniori- ja vanhustyö arjen kulttuurissa. PS-kustannus. Juva.

Noppiari, E. & Koistinen, P. (toim.) 2005. Laatu vanhustyöhön. Tammi. Helsinki.

Saarenheimo, M. 2003. Vanhuus ja mielenterveys. Arkielämän näkökulma. WSOY. Helsinki.

Seikkula, J. & Arnkil, T.E. 2005. Dialoginen verkostotyö. Tammi. Helsinki.

Suominen et al. 2001. Ikääntyneiden liikunta, terveys ja toimintakyky. VK-kustannus. Lahti.

Tenkanen, R. 2003. Kotihoidon yhteistyömuotojen kehittäminen ja sen merkitys vanhusten elämänlaadun näkökulmasta. Lapin yliopisto. Lapin yliopistopaino. Rovaniemi.

08INDEM06 IHNHIMILLINEN DEMENTIATYÖ 2 OP

Tavoitteet ja sisältö

Opiskelija paneutuu dementia-työn ajankohtaisiin haasteisiin. Opiskelija lisää valmiuksiaan tukea iäkkään dementoituvan henkilön ja hänen läheistensä arjessa sekä eri hoitoympäristöissä selviytymistä ja hyvin vointia.

- dementian varhainen toteaminen ja muistikuntoutus
- dementia-työn ohjaus ja suunnittelu
- dementoituvan henkilön hoitopolku
- dementoituvan henkilön ja hänen perheensä kohtaaminen sekä tukeminen
- kotihoidon tukeminen

Suoritustapa ja arviointi

Lähiopiskelu, kirjallinen tehtävä, seminaarit ja opintokäynti.

Arviointi hyväksytty / hylätty.

Opiskelumateriaali

Erkinjuntti, T., Alhainen, K., Rinne, J. & Soininen, H. 2001. Muistihäiriöt ja dementia. Duodecim. Helsinki.

Heimonen, S-L. & Voutilainen, P.(toim.) 1998. Kuntouttava työote dementoituvien hoitotyössä.

Kirjayhtymä Oy. Helsinki.

www.dementiahoitoyhdistys.fi

www.alzheimerkeskusliitto.fi

08UUSIA06 UUSIA NÄKÖKULMIA KUOLEVAN VANHUKSEN TUKEMISEEN 2 OP

Tavoitteet ja sisältö

Opiskelija pohtii suhdettaan kuolemaan ja siihen yhdistyviä eettisiä ongelmia sekä niihin liittyvää päätöksentekoa.

Opiskelija kehittää persoonallisia ja ammatillisia valmiuksiaan iäkkään kuolevan ihmisen ja hänen läheistensä hoitamisessa tavoitteena lempeä kuolema.

- kuoleman pohdintaa
- kuoleman lähestymiseen yhdistyviä eettisiä ongelmia
- kuolevan vanhuksen hyvän olon tavoittelua
- iäkkään kuolevan ihmisen auttaminen perhehoitotyönä
- vanhuksen kuolema ja suru

Suoritustapa ja arviointi

Verkkokurssin suorittaminen.

Arviointi hyväksytty / hylätty

Opiskelumateriaali

Erjanti, H. & Paunonen-Ilmonen, M.2004. Suru ja surevat. Surevien hoitotyön perusteet. WSOY. Porvoo.

Heikkinen, H., Kannel,V., & Latvala, E. 2004. Saattohoitotyö. Haaste moniammatilliselle yhteistyölle. WSOY. Porvoo.

Liimatainen, A. (toim.). 2005. Sinä kuolet. Tammi. Helsinki.

Molander, G. 1999. Askel lyhenee, maa kutsuu. Yli 80-vuotiaiden kuolema eletyn elämän valossa. Suomen mielenterveysseura. Tummavuoren kirjapaino Oy.

Sand, H. 2003. Sateenkaaren päästä löytyy kultaa. Acta Universitatis Tamperensis 919. Tampereen yliopistopaino Oy. Tampere.

Ajankohtaiset artikkelit ja raportit.

PROJEKTITYÖ 12 OP

Työmuotojen uudistaminen 12 op

08PROMET06 PROJEKTITYÖN METODIOPINNOT 3 OP

Tavoitteet ja sisältö

Opiskelija perehtyy tutkivaan ja kehittävään työotteeseen sekä projektityöskentelyyn. Opiskelija tutustuu uusiin vanhustyön toteutuneisiin kehittämishankkeisiin ja saa niistä ideoita projektien suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin. Opiskelija osaa lukea kriittisesti oman alansa tutkimuksia ja hyödyntää niitä oman työnsä kehittämiseen. Opiskelija osaa ilmaista itseään kirjallisesti projektityön edellyttämällä tavalla.

- projektityöskentely
- asiatekstin kirjoittaminen
- tutkimuksen analyttinen ja kriittinen lukeminen
- tutkittuun tietoon perustuva toiminta

Suoritustapa ja arviointi

Lähiopiskelu, kirjallinen tehtävä, projektisuunnitelman esittäminen ja vertaisen työn opponointi.

Arviointi hyväksytty / hylätty.

Opiskelumateriaali

Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2004. Tutki ja kirjoita. Tammi. Helsinki.

Kettunen, S. 2003. Onnistu projektissa. WSOY. Helsinki.

Mäkisalo, M. 1999. Me teemme sen. Hoitotyöntekijä oman työnsä tutkijana ja kehittäjänä. Kirjayhtymä. Helsinki.

Ruuska, K. 2001. Projekti hallintaan. Talentum Media Oy. Jyväskylä.

www.stakes.fi/julkaisut

www.vanhustyön keskusliitto.fi

08PROJ06 PROMET06 9 OP**Tavoitteet ja sisältö**

Opiskelija tunnistaa vanhustyön kehittämiskohteita yleensä ja erityisesti omassa työyksikössään. Opiskelija kehittää valmiuksiaan aloittaa, toteuttaa ja arvioida ikääntyvien hoitotyön hankkeita. Opiskelija osaa soveltaa projektiosaamistaan omaan hankkeeseensa ja toteuttaa hankkeen.

Suoritustapa ja arviointi

Ikääntyvien hoitotyötä kehittävän hankkeen toteuttaminen yksin tai pienryhmässä. Työprosessiin sisältyy ohjausta, itsearviointia, vertaisarviointia ja seminaareja.

Arviointi

Sanallinen sekä arviointi asteikolla tyydyttävä / hyvä / kiitettävä.

Opiskelumateriaali

Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2004. Tutki ja kirjoita. Tammi. Helsinki.

Kettunen, S. 2003. Onnistu projektissa. WSOY. Porvoo.

Mäkisalo, M. 2003. Yhdessä onnistumme. Opas työyhteisön kehittämiseen ja hyvinvointiin. Tammer-Paino Oy. Tampere.

Mäkisalo, M. 1999. Me teemme sen. Hoitotyöntekijä oman työnsä tutkijana ja kehittäjänä. Kirjayhtymä. Helsinki.

Ruuska, K. 2001. Projekti hallintaan. Talentum Media Oy. Jyväskylä.

Sosiaali- ja terveystalalan erikoistumisopinnot

PERHELÄHTÖINEN TYÖ SOSIAALI- JA TERVEYSTALALLA 30 OP

Erikoistumisopinnot suunnittelun lähtökohtana ovat viimeisen vuosikymmenen aikana tapahtuneet yhteiskunnalliset muutokset ja niiden heijastuminen perhepolitiikkaan sekä yksittäisten perheiden elämäntilanteeseen. Sosiaali- ja terveysministeriön strategioissa sekä tavoite- ja toimintaohjelmissa korostetaan ehkäisevää toimintaa, varhaista puuttumista ja eri sektorirajojen ylittävää toimintaa palvelujen järjestämisessä. Lapsuus- ja nuoruusvaiheessa on luotava riittävä pohja elämän aikaiselle terveydelle ja toimintakyvyille. Lasten terveyden ja turvattomuuden oireisiin ja sairauksiin sekä sosiaalisen kehityksen häiriintymiseen on puututtava riittävän varhain, samoin on parannettava viranomaisten välistä yhteistyötä. Syrjäytymisen torjunnan perustana on hyvinvointipolitiikan rakenteiden vahvistaminen ja eri sektorit ylittävien toimintakäytäntöjen kehittäminen. Lähivuosina on arvioitava ja kehitettävä keinoja, joilla vakiinnutetaan ennaltaehkäisy normaalin toiminnan osaksi.

Erikoistumisopinnot suunnittelun lähtökohtana on ollut yhdistää sosiaali- ja terveystalalan perheisiin kohdistuva osaaminen. Molemmilla alueilla tuetaan perheen hyvinvointia, mutta toiminta on edelleen omissa organisaatioissa tapahtuvaa. Yhteistyön esteenä ovat voineet olla juridiset kysymykset, erilainen toimintakulttuuri, käsitys ensisijaisesta asiakkaasta ja käsitteelliset erot. Myös toisen työalan tunteminen voi olla puutteellinen tai virheellinen. Näistä työelämän kehittämistarpeista nousevat haasteet ovat suunnanneet opetussuunnitelman sisällöllistä ja pedagogista suunnittelua. Moniammatillinen ryhmä on voimavara, jossa erilaiset näkemykset samasta asiasta auttavat hahmottamaan käsiteltävää asiaa monipuolisesti. Yhdessä työskentely auttaa tiedostamaan asioita ja antaa realistisen kuvan myös oman kehittymisen mahdollisuuksista ja vahvistaa oman alan asiantuntijana toimimista. Opiskelu rikastuu erilaisissa työtehtävissä hankituista käytännön kokemuksista. Tiedon ja toimintatapojen kriittinen arviointi laajentavat omaa osaamista ja tuovat uutta ymmärrystä työskentelyyn. Moniammatillisessa ryhmässä opiskelu edistää työelämän yhteistyössä tarvittavia taitoja, myönteisiä asenteita ja ymmärrystä toisen ammatin vastuualueista ja rooleista.

Erikoistumisopinnot tavoitteena on ammatillisen asiantuntijuuden kehittyminen siten, että opiskelija pystyy kehittämään omaa ja työyhteisönsä toimintaa aikaisempaa enemmän perhelähtöiseen suuntaan. Opiskelija kykenee analysoimaan perheiden omaleimaisuutta ja perheiden erilaisia elämäntilanteita suomalaisessa yhteiskunnassa. Opiskelija ymmärtää erilaisia perheiden voimavaroja koettelevia elämäntilanteita ja saa valmiuksia perheiden tukemiseen erilaisia työmenetelmiä käyttäen. Perheiden omien kykyjen, tietojen, taitojen sekä voimavarojen vahvistaminen on aina auttamisen peruslähtökohta. Perheiden tukeminen voi olla sekä ennalta ehkäisevää että vaikeuksia lieventävää toimintaa, vaihdellen puheeksi ottamisesta terapeuttisiin työmenetelmiin. Lisäksi opiskelija omaksuu verkostotyön toimintaperiaatteita perheiden hyvinvoinnin lisäämiseksi. Opiskeluun sisältyvän erikoistumistyön tavoitteena on innovoida ja edistää opiskelijan oman työyksikön perhelähtöistä työtä.

Opinnot	op
PERUSOPINNOT	4
Oppimisen rakennuspuut. Oppimisvalmiuksien tukeminen 4 op	
08AMPERHE06 Ammatillinen kehittyminen	4
AMMATTIOPINNOT P	16
Elämän aallokossa. Voimavarot koettelevat elämäntilanteet 7 op	
08MYÖTÄ06 Myötä- ja vastamäessä. Perhe-elämä ja sen ongelmatilanteet	7
Rinnalla kulkien. Perheen tukeminen 9 op	
08PERHELÄ06 Perhelähtöisyys ihanteena ja todellisena työskentelytapana	2
08PERKAN05 Perheen kanssa työskentely. Normaali- ja erityispalveluihin	7
ERIKOISTUMISTYÖ	10
Kokeilusta käytänteeksi. Työmuotojen uudistaminen 10 op	
08UUDET06 Uudet työmenetelmät ja hankkeet	2
08ERIPPE06 Erikoistumistyö	8
ERIKOISTUMISOPINNOT YHTEENSÄ	30

PERUSOPINNOT 4 OP

Oppimisen rakennuspuut. Oppimisvalmiuksien tukeminen 4 op

08AMPERHE06 AMMATILLINEN KEHITTYMINEN 4 OP

Tavoitteet ja sisältö

Opiskelija laatii henkilökohtaiset, omaa ammatillista kehittymistä ja jatkuvaa oppimista tukevat tavoitteet.

Opiskelija osaa etsiä oman alansa tietolähteitä monipuolisesti eri tiedonlähteistä sekä käyttää teoreettista tietoa oman työnsä kehittämiseksi.

- oman asiantuntijuuden tavoitteet
- portfolio ammatillisen kehittymisen välineenä
- vertaistuki oman kehittymisen apuna
- tiedonhankinta
- tiedonhaku eri tietokannoista
- lähdekritiikki

Suoritustapa ja arviointi

Aktiivinen osallistuminen lähiopiskeluun. Portfolio. Tiedonhankinnan lähiopetukseen osallistuminen sekä harjoitusten tekeminen. Tietokeskuksen tiedonhankinnan kokeen suorittaminen. Arviointi hyväksytyt/hylätyt.

Opiskelumateriaali

Halonen J 1998: Tiedonhankinnan opas. Satakunnan ammattikorkeakoulu, Pori.

Heikkinen, R., Agander, A., Ijäs, E. & Laitinen, M. 1998. Tiedonhakijan teho-opas. Teknolit, Jyväskylä.

Niikko A. 2001. Portfolio oppimisen avartajana. Tammi. Helsinki.

Paane-Tiainen T. 2000. Oppijaksi aikuisena. Edita. Helsinki.

Otala L. 2001. Osaajana opintieillä. Opas elinikäisen oppimisen matkalle. WSOY. Porvoo.

Ajankohtaiset artikkelit

AMMATTIOPINNOT 16 OP

Elämän aallokossa. Voimavaroja koettelevat elämäntilanteet 7 op

08MYÖTÄ06 MYÖTÄ- JA VASTAMÄESSÄ. PERHE SUOMALAISESSA YHTEISKUNNASSA, PERHE-ELÄMÄ JA SEN ONGELMATILANTEET 7OP

Tavoitteet ja sisältö

Opiskelija perehtyy perheiden tilanteeseen suomalaisessa yhteiskunnassa sekä vallitsevaan perhepolitiikkaan.

Opiskelija perehtyy perheiden ja perherakenteiden monimuotoisuuteen ja kehityssuuntiin sekä niihin vaikuttaviin tekijöihin. Opiskelija perehtyy perheiden erilaisiin toiminta- ja vuorovaikutustapoihin sekä perheen sisällä että suhteessa ympäröivään yhteisöön. Opiskelija osaa tunnistaa ja analysoida perheen voimavaroja koettelevia elämäntilanteita ja ymmärtää kasautuvien vaikeuksien vaikutukset perheen tulevaisuuteen.

- suomalainen perhe tilasto- ja tutkimustietojen valossa.
- perhepolitiikka
- perheen tuet ja palvelut eri ikäkausina.
- perhe systeeminä, roolit, perhedynamiikka ja parisuhde
- hajoavat ja uudestaan muodostuvat perheet: yksinhuoltajuus, uusperheet, etävanhemmuus
- vanhemmuuden monimuotoistuminen, lasten asema
- maahanmuuttajaperheet
- perheenjäsenen vakava sairaus
- päihteet, väkivalta ja seksuaalinen hyväksikäyttö perheissä

Suoritustapa ja arviointi

Lähiopetus, kirjallinen tehtävä ja siihen liittyvät seminaarit.

Opiskelumateriaali

Bardy, M., Barkman J. & Janhunen T. (toim) 2000.Elämäni tarina. Lukemisto lapsuuden kokemuksista lastenkodissa ja perhehoidossa.Stakes, Helsinki.

Etzell S. ym. 1998. Perheen ja yhteisön terveyttä edistävä hoitotyö. Helsinki, Kirjayhtymä.

Forsberg H. & Nätkin, R. 2003.Perhe murroksessa. Gaudeamus, Helsinki

Paajanen P. 2003: Perhebarometri. Parisuhde koetuksella. Väestöliitto. Helsinki

Paajanen P. 2001: Perhebarometri. Lapsen vapaa-aika huoltajan silmin. Väestöliitto. Helsinki.

Paunonen M ja Vehviläinen-Julkunen K. 1999. Perhe hoitotyössä: teoria, tutkimus ja käytäntö. Helsinki, WSOY.

Rönkä, A. & Kinnunen, U. (toim.) 2002. Perhe ja vanhemmuus. Suomalainen perhe-elämä ja sen tukeminen.

Jyväskylä. PS-kustannus.

Wegner G D & Alexander R J. 1999. Readings in family nursing. Lippincott, Philadelphia.
Wright L & Leahey M. 1994. Nurses and families: a guide to assessment and intervention. Davis, Philadelphia.
www.lskl.fi
www.mll.fi
www.stakes.fi
www.stm.fi
www.tilastokeskus.fi
www.vaestoliitto.fi

Rinnalla kulkien. Perheen tukeminen 9 op

08PERHELÄ05 PERHELÄHTÖISYYS IHANTEENA JA TODELLISENA TYÖSKENTELYTAPANA 2 OP

Tavoitteet ja sisältö

Opiskelija osaa tunnistaa ja arvioida perhelähtöisen toiminnan esteitä ja mahdollisuuksia sosiaali- ja terveydenhuollon organisaatioissa. Opiskelija osaa tarkastella kriittisesti perhelähtöiseen toimintaan liittyviä haasteita sekä omaa toimintaansa perheiden kanssa.

- perhelähtöisyys -käsitteen tarkastelua ja määrittelyä
- perheen mikrokulttuuri
- oman työyksikön ja oman toiminnan perhelähtöisyyden analysointia ja arviointia

Suoritustapa arviointi

Kirjallinen tehtävä

Arviointi hyväksytty/hylätty

Opiskelumateriaali

Ajankohtaiset artikkelit

08PERKAN05 PERHEEN KANSSA TYÖSKENTELY. NORMAALIPALVELUISTA ERITYISPALVELUIHIN 7 OP

Tavoitteet ja sisältö

Opiskelija kehittää rohkeuttaan ja valmiuksiaan varhaiseen puuttumiseen sekä ennalta ehkäiseviin että vaikeuksia lieventäviin työmenetelmiin. Opiskelija opettelee arvioimaan eri työmuotojen käytön riskejä ja vahvuuksia ja hyödyntämään eri asiantuntijoita työmuotojen valinnassa sekä olemaan itse työryhmän jäsen. Aihealueita ovat esimerkiksi:

- perheen tarpeet ja voimavarat auttamisprosessissa ja perheen kanssa työskentelyssä
- juridiset kysymykset moniammatillisessa yhteistyössä
- kysymykset ja toiminnalliset menetelmät
- varhaisen vuorovaikutuksen tukeminen
- vertaisryhmät
- verkostotyöskentely
- terapeuttiset työmenetelmät palvelujärjestelmässä

Suoritustapa ja arviointi

Lähiopetus, toiminnalliset toteutustavat (esimerkiksi havaintoesitykset, draamat, simuloidut tilanteet), oppimispäiväkirja. Arviointi hyväksytty/hylätty.

Opiskelumateriaali

Eirola R. 2003: Lapsiperheiden elämänhallintavalmiudet. Perheohjauksen arviointi. Kuopion yliopiston julkaisuja E. Yhteiskuntatieteet 102. Kuopio.

Hellsten T. 1999: Virtahepo olohuoneessa & Elämän lapsi. Kirjapaja. Helsinki.

Hurtig, J. 2003. Lasta suojelemaan. Etnografia lasten paikan rakentumisesta lastensuojelun perhetyön käytännöissä.

Holmberg, T. Lapset ja vanhempien päihdeongelma: opas vanhemmille, lastensuojelun ammattilaisille ja muille lasten kanssa työskenteleville. A-klinikkasäätiö, Perho-projekti. Lasten keskus, Helsinki.

Holmila, M. & Kantola J. (toim.) 2003. Pullonkauloja: kirjoituksia alkoholistien läheisistä. Stakes, 2003.

Holopainen K. 1998: Äitiys on mahdollisuus: päihdeongelmaisten äitien kuntoutus Oulunkylän ensikodissa. Ensi- ja turvakotien liitto. Helsinki.

Korhonen, A & Sukula, S. 2004. Vauvaperhetyö. PS-kustannus, Jyväskylä.

Leskinen M. 1999: Koukussa lapseen, irti koukusta: riippuvuus perheen näkökulmasta. Kirjayhtymä. Helsinki.

Mattus M-R. 1999. Perhelähtöinen arviointi: Haastattelumenetelmä interventiona HMI. Jyväskylän yliopisto, erityispedagogiikan laitos. Jyväskylä.

Mahkonen, S. 2003. Lastensuojeluilmoitus. Gummerus, Jyväskylä.

Nordlund, A. 2001. Video-ohjaus Lapsiperhe-projektin perhetyössä. MLL, Helsinki.

Oranen M.(toim.) 2001 Perheväkivallan varjossa. Raportti lapsikeskeisen työn kehittämisenestä .Ensi- ja turvakotien liiton julkaisuja 30.Helsinki.

Paavilainen E. & Pösö T. 2003. Lapset, perhe ja väkivaltatyö. Wsoy. Porvoo.
Pakari J., Soikkeli M., Siira M-L 2001: Julkisuus ja salassapito moniammatillisessa työssä. Stakes.
Pietilä A-M ym. 2001. Preventiivinen perhehoitotyö: terveyttä edistävien työmenetelmien arviointia Lapsiperheprojektissa. Kuopion yliopisto, Kuopio.
Puonti, A., Saarnio, T. & Hujala, A. (toim) 2004. Lastensuojelu tänään. Tammi, Jyväskylä.
Taskula, J. & Varsa, H. 2001. Vanhemmuuden aika. Vanhemmuuden tukemisen käytännöt ja haasteet osana neuvoloiden ja päiväkotien työtä. Stakes aiheita 7. Helsinki. Stakesin monisteita.
Törrönen H. 1998. Ehjänä perille. Kokemuksia lastensuojelun vauvatyön kehittämistä. Ensi- ja turvakotien liiton julkaisu 18.Helsinki.
Viljamaa M-L 2003: Neuvola tänään ja huomenna. Vanhemmuuden tukeminen, perhekeskeisyys ja vertaistuki. Jyväskylä studies in education, psychology and social research 212. Jyväskylä.
www.lskl.fi
www.stakes.fi/julkaisut
www.mll.fi
www.vaestoliitto.fi

ERIKOISTUMISTYÖ 10 OP

Kokeilusta käytänteeksi. Työmuotojen uudistaminen 10 OP

08UUDET06 UUDET TYÖMENETELMÄT JA HANKKEET 2 OP

Tavoitteet ja sisältö

Opiskelija tutustuu tuoreisiin, perhelähtöistä toimintaa kehittäviin hankkeisiin. Opiskelija saa ideoita ja toimintamalleja hankkeiden suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin. Opiskelija perehtyy tutkivaan ja kehittävään työotteeseen sekä projektityöskentelyyn. Opiskelija osaa lukea kriittisesti erilaisia oman alansa tutkimuksia ja hyödyntää niitä oman työnsä kehittämiseksi ja osaa ilmaista itseään kirjallisesti kehittämistehtävään vaadittavalla tavalla.

- projektityöskentely ja hankkeet
- asiatekstin kirjoittaminen
- tutkimuksen kriittinen ja analyttinen lukeminen
- tutkittuun tietoon perustuva toiminta

Suoritustapa ja arviointi

Hankkeiden ja niissä käytettyjen työmenetelmien kartoitus sekä arviointi. Seminaarityöskentely. Lähiopiskelu, erikoistumistyöhön liittyvän suunnitelman esittäminen ja opponointi.

Arviointi hyväksytty / hylätty.

Opiskelumateriaali

Eskelinen, Hietanen, E., Kinnunen, P. & Särkelä, R. (toim.) 1998. Toisin toimien uutta oppien. Sosiaali- ja terveysturvan keskusliitto ry., Helsinki.

Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara P 2004. Tutki ja kirjoita. Tammi, Helsinki.

Häggman-Laitila, A. Hotari, A.-M. Euramaa, K.-I. & Katja Päällysaho, K. 2001. Lapsiperhe-projektin asiakas- ja aluetyö vuosina 1996-2000. MLL, Helsinki.

Häggman-Laitila, A., Ruskomaa, L. Euramaa, K.-I. (toim.) 2000: Varhaista tukea lapsiperheille - kokemuksia Lapsiperhe-projektin perhetyöstä. MLL, Helsinki.

Koskensalmi S., Lauttio L-M., Lindström K. 2000. Innovatiiviseksi työyhteisöksi voi kehittyä. Työterveyslaitos. Helsinki.

Neuvola lapsiperheiden tukena. Selvitys äitiys- ja lastenneuvolatoimintaa kohdistuneista tutkimuksista ja kehittämishankkeista 1990-luvulla. Sosiaali- ja terveysministeriö, Selvityksiä 2000:10, Helsinki.

Mäkisalo M. 1999: Me teemme sen. Hoitotyön tekijä oman työnsä tutkijana ja kehittäjänä. Kirjayhtymä. Helsinki.

Paavola, A. (toim) 2004. Perhe keskiössä. ideoita yhteistyöhön perheiden parhaaksi. Kokemuksia Ruotsin Leksandista ja Suomen kunnista. (www.lskl.fi)

Ruuska, K. 2001. Projekti hallintaan. Talentum Media Oy. Jyväskylä.

www.lskl.fi

www.mll.fi

www.stakes.fi/julkaisut

www.vaestoliitto.fi

Ajankohtaiset artikkelit ja raportit

08ERPE06 ERIKOISTUMISTYÖ 8 OP

Tavoitteet ja sisältö

Opiskelija osaa tunnistaa perheiden tarpeista nousevia kehittämiskohteita oman työyksikkönsä toiminnassa. Opiskelija osaa soveltaa tutkittua tietoa työn kehittämisessä. Opiskelija suunnittelee, toteuttaa ja arvioi perhelähtöisen kehittämishankkeen. Opiskelija osaa arvioida kehittämishankkeiden tuottamaa hyötyä perheille omassa työyksikössä.

- oman kehittämistehtävän toteuttaminen

Suoritustapa ja arviointi

Omaan työhön liittyvän ja/tai työelämän tarpeesta nousevan kehittämistehtävän tekeminen. Kehittämistehtävä voi muodoltaan olla monenlainen (esim. tutkimus, projekti, tuote). Kehittämistehtävä voidaan tehdä yksin tai ryhmässä ja työskentely edellyttää ohjauksen hyödyntämistä. Kehittämistehtävä esitetään seminaaripäivänä. Opiskelija toimii seminaarissa myös toisen kehittämistehtävän opponenttina. Julkaisemiseen liitetään myös paikalliselle medialle tiedottaminen.

Arviointi häksytty7hylätty.

Opiskelumateriaali

Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara P 2004. Tutki ja kirjoita. Tammi, Helsinki.

Mäkisalo, M. 2003. Yhdessä onnistumme. Opas työyhteisön kehittämiseen ja hyvinvointiin. Tammer-Paino Oy, Tampere.

TYÖTERVEYSHUOLLON ERIKOISTUMISOPINNOT FYSIOTERAPEUTEILLE JA TERVEYDENHOITAJILLE 30 OP

Toteutusaika 12.1.2006-15.12.2006

Toteutus: Torstai-illasta lauantaihin noin joka toinen viikonloppu. Osa opinnoista on verkossa.

Aloituspaikat yhteensä 26 (13 th+13 ft).

Opinnot	op
PERUSOPINNOT 4 OP	4
08OPVAL06 Oppimisvalmiuksien kehittäminen	4
AMMATTIOPINNOT 17 OP	
08TTPER06 Työterveyshuollon perusteet	5
08TYK06 Työssä kuormittuminen ja sen arviointi	6
08TYKY06 Työkykyä ylläpitävä ja tukeva toiminta	3
08TT-HALL06 Työterveyshuollon hallinto ja markkinointi	3
PROJEKTITYÖ JA HARJOITTELU 9 OP	
08PROKEH06 Projektityön perusteet	5
08HARTYÖ06 Kehittämisprojekti ja harjoittelu ja työhön tutustuminen	4
ERIKOISTUMISOPINNOT YHTEENSÄ 30 op	30